

Dr. Pethő Ferenc 1929 – 2023

Dr. Pethő Ferenc kertészmérnök, növénynevelő, egyetemi tanár, a Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola, az Újfehértói Kutatóállomás egykori igazgatója, a Debreceni Agrártudományi Egyetem tanára, Kertészeti Tanszékének vezetője 2023. február 5-én 94 éves korában elhunyt.

1929. július 9-én született Tokajban. Általános iskoláit szülővárosában végezte, majd Debrecenbe került középiskolába, az akkor Magyar Állami Mezőgazdasági Középiskola néven működő, azóta többször is átnevezett középfokú mezőgazdasági szakképző intézményben folytatta tanulmányait. Itt alapozta meg és fejlesztette szakmai tudással a családból hozott elkötelezettségét a paraszti gazdálkodás iránt. Innen egyenes út vezetett Budapestre, a Magyar Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Karára, ahol 1951-ben szerzett diplomát. A friss diplomás azonnal

tanársegédi kinevezést kapott a Mohácsy Mátyás által vezetett Gyümölcsstermesztési Tanszékre, ahol 1958-ig dolgozott. Az oktató és kutató munka mellett feladata volt az akkor kialakulóban levő szigetcsépi kísérleti üzem gyümölcsstermesztési területének támogatása, az ott folyó kutatások koordinálása.

Újfehértóra 1959-ben került, az akkori Nyírségi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet gyümölcsstermesztési osztályvezetőjeként dolgozott, majd az intézet főigazgató helyettese lett. Kutatási tevékenységét az újfehértói kutatóállomás központi témája, az alma határozta meg, többek között az állomáson az 50-es években Probocskai professzor által telepített alanykísérletet is gondozta. A kelet-magyarországi térség másik fontos gyümölcsfaja, a meggy tájszelekciója is foglalkoztatta. A megyében a korábban részben magról, részben sarjakra szaporított meggyek közül végzett tájszelekciójának eredménye lett az 'Újfehértói fürtös', a 'Kántorjánosi' és a 'Debreceni bőtermő', de ennek a tájszelekciós munkának a tanítványok közül ma is vannak sikeres folytatói. Ahogy Gonda István fogalmazott a 90. születésnapján megjelent köszöntőjében, második szülőhazája lett

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye, ahol több mint 60 éven keresztül szolgálta a gyümölcsstermesztés ügyét. A megyét, a megyei gyümölcsösöket úgy ismerte, mint a tenyerét.

1970 – 74 között az önálló sodott Újfehértói Kutatóállomás igazgatója volt, majd a Nyíregyházi Mezőgazdasági Főiskola tanára, később főigazgatója lett. Ebben az időszakban a térség országgyűlési képviselője is volt. A politikai szerepvállalás azonban nem tántorította el a szakmától. Folytatta a megye gyümölcsstermesztésének fejlesztését, s a gyümölcsfajták tájszelekción. Kiváló kutatósszervező személyiség volt, aki éleslátóan, jó érzékkel válogatta meg kutatóintézeti munkatársait. Az 1970-es években az általa vezetett kutatóállomáson olyan csapat munkáját szervezte, amelyet a következő nevek fémjeleznek: Zatykó Imre, Bubán Tamás, Bartha József, Gonda István, Szabó Tibor.

1981-től 1994-ig a Debreceni Agrártudományi Egyetem tanára, a Kertészeti Tanszék vezetője volt 1994-ben történt nyugdíjazásáig, noha oktatási tevékenységével ezt követően is támogatta a szakmát és az egyetemet. 1991-től az Almatermesztők Szövetségének elnöke, az Északkelet-magyarországi Gyümölcskutató, Fejlesztési Alapítvány kuratóriumi elnöke, mely a kertészet és a gyümölcsstermesztés terén indított kutatásokat, a tehetséges fiatal szakembereket, a tanulmányok megjelentetését támogatta.

Szakirodalmi tevékenységét könyvei jellemzik legjobban. 1962-ben jelent meg a téli alma termesztés telepítési rendszereiről írott munkája, majd az Alma c. könyve 1969-ben és kitéjesedve 1984-ben, ez utóbbi az almatermesztők bibliája volt sokáig. Nyugdíjazása után elsősorban szakmatörténettel foglalkozott (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye gyümölcsstermesztésének története 1945-ig; Tanulmány a Nemtudom szilváról; Tanulmány a nyírségi meggyfajtákról).

Gyakorló kertész is volt, saját ültetvényeiben és faiskolájában. Ebben az időszakban nyugdíjasként saját faiskolájában próbálta az új fajtákat és alanyokat szaporítani, terjeszteni. Alanyok vonatkozásában megtisztelt azzal, hogy rendszeresen konzultáltunk az új almaalanyok, különösen a közbeoltás lehetőségeinek gyakorlati alkalmazásáról.

Munkáját számos kitüntetéssel ismerték el, közülük csak a fontosabbak: Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója, Mohácsi Mátyás emlékérem, Munka Érdemrend ezüst fokozat, Újhelyi Imre emlékérem, Pedagógus szolgálati emlékérem, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Pro Comitatu emlékérmé, Megyei Közgyűlés emléklakettje, Magyar Köztársaság Érdemrend lovagkeresztje, Nagy Sándor emlékérem, Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrum emlékérem, Újfehértó díszpolgára.

Pethő Ferenc emberi, oktatói, kutatói, szakmapolitikai életműve példakép volt már életében is, de meggyőződésem, hogy még sokáig példaként áll majd előttünk kertészek előtt.

Dr. Hrotkó Károly